

MATVEJEV, S.D., VASIĆ, V.F. (1973): Catalogus faunae Jugoslaviae. Aves IV/3, SAZU, Ljubljana.

MATVEJEV, S.D. (1976): Pregled faune ptica Balkanskog poluostrva, I. deo: Piciformes et Passeriformes. Srpska akademija nauka i umetnosti, Beograd.

MATVEJEV, S.D. (1983): Ptice Triglavskog nacionalnog parka i susednih predela. Larus 33-35: 69-91.

ROKITANSKY, G. (1964): Catalogus Faunae Austriae. Teil XXIIb: Aves. Wien.

ŠERE, D. (1984): Skalna lastovka *Ptyonoprogne rupestris*. Acrocephalus 19-20: 67.

VASIĆ, V.F. (1985): Geographic distribution of Crag Martin *Hirundo rupestris rupestris* Scopolli 1769 in Yugoslavia. Vol. 3: Serbian Academy of Sciences and Arts. Belgrade.

VOOUS, K.H. (1980): List of European breeding birds, including birds on the Dutch List. Limosa 53: 91-104.

WAGNER, S. (1981): Felsenschwalbe *Ptyonoprogne rupestris* brütete wieder an Autobahnbrücke. Egretta 24: 42.

WINKLER, R. (1984): Avifauna der Schweiz, eine kommentierte Artenliste. I. Passeriformes. Orn. Beob. Beiheft 5: 13.

ANONIMUS (1986): Ornithologischer Informationsdienst. Brutvogelkartierung 1981 bis 1985. Vorläufiges Endergebnis. Folge 42.

Summary

Although Crag Martin breeds on Mt. Kepa and at Jezersko according to the Austrian ornithologists, and although somewhat incomplete information exists about its breeding at Mežica, we still have only one information available from literature about its established breeding along the railway line Bohinj-Gorica. The information was published in 1963, but the place and date of its breeding remain unknown. So much more significant is therefore the discovery from 1988, according to which this species breeds in Slovenia at a number of localities: in the valleys of the Sava Bohinjka, Soča and Mala Pišnica rivers. At seven localities ten nests were found, of these five with nests.

Fotografije: D. Šere

Dare Šere, Prirodoslovni muzej Slovenije, Prešernova 20, 61000 Ljubljana

Prispevek k (pre)poznavanju črnoglavega muharja *Ficedula hypoleuca* in belovratega muharja *F. albicollis* v jesenskem perju A contribution towards separating of Pied Flycatcher *Ficedula hypoleuca* and Collared Flycatcher *F. albicollis* in their autumn plumage

PETER GROŠELJ

Ko zagledamo v deževnem poznoaprilskem dnevu črno-belo obarvanega ptiča, ki poseda in preletava po že obdelanih vrtovih, brez oklevanja prepoznamo črnoglavega muharja, morda tudi belovratega muharja, ki pa je mnogo redkejši. Izjema je le skrajni SV del Slovenije, kjer belovrati muhar gnezdi. Lov z mrežami v tem času ne da posebnih rezultatov, tako nam preostane predvsem opazovanje.

Povsem drugače je ob jesenskem preletu

muharjev, ki poteka konec avgusta in v začetku septembra. Prelet poteka prikrito, muharji se ogibajo naseljeni pokrajini, raje se zadržujejo po gozdičkih, pašnikih in grmičevju. Nasprotno kot pomladi muharje lažje ulovimo, kot pa jih opazujemo. Zaradi enolične jesenske obarvanosti in nerazpoznavnosti opazovanje tudi nima prave vrednosti, saj nas celo ujeti muhar v roki prvi trenutek zmede.

Ob pozornem pregledu muharjev v roki

ter ob poznavanju drobnih razločevalnih znakov pa se pokažejo muharji kot odprta knjiga. Osem teoretičnih možnosti je, da je ujeti muhar, ki ga držimo v roki:

črnoglavi, samec, odrasel ali prvoleten
 črnoglavi, samica, odrasla ali prvoletna
 belovrati, samec, odrasel ali prvoleten
 belovrati, samica, odrasla ali prvoletna

	ČRNOGLAVI MUHAR <i>Ficedula hypoleuca</i>		BELOVRATI MUHAR <i>Ficedula albicollis</i>	
	♂	♀	♂	♀
dolžina peruti v mm wing length in mm	74-81	74-81	77-85,5	77-85,5
dolžina 1. letalnega peresa glede na najdaljše primarno krovno pero v mm 1. primary length compared to the longest primary covert	0 do +5	0 do +5	od -0,5 do +4	od -0,5 do +4
bela zajeda na srednjem terciarnem peresu (prvoletnem) white notch on middle tertial (first-year)	•	•	•	•
bel polkrog na srednjem terciarnem peresu (odraslem) white semicircle on middle tertial (adult)	•	•	•	•
belina na 6. letalnem peresu white on 6 th wing-feather	•	•		
belina na 5. letalnem peresu ali še prej white on 5 th wing-feather or even on previous ones			•	•
skrita belina na vratu hidden white on neck			•	
črno nadrepno perje black upper tail-coverts	•		•	
sivo rjavo nadrepno perje greyish-brown upper tail-coverts		•		•
belina na 1. in 2. repnem peresu white on 1 st and 2 nd tail-feathers	•	•		
belina na 1., 2. in 3. repnem peresu white on 1 st , 2 nd and 3 rd tail-feathers			•	•

P. S.: Primerjaj tudi širino belega pasu v peruti ene in druge vrste!

Belovrati muhar ♂ prvoleten
Collared Flycatcher ♂ first-year

- belina na 5. letalnem peresu
white on 5th wing-feather
- belina na 3. repnem peresu
white on 3rd tail-feather
- črno nadrepno perje
black upper tail-coverts
- bela zajeda na srednjem terciarnem peresu
white notch on middle tertial

Belovrati muhar ♀ odrasla
Collared Flycatcher ♀ adult

- belina že na 3. letalnem peresu
white already on 3th wing-feather
- belina na 3. repnem peresu
white on 3rd tail-feather
- sivorjavo nadrepno perje
greyish-brown upper tail-coverts
- bel polkrog na srednjem terciarnem peresu
white semicircle on middle tertial

Črnoglavi muhar ♂ prvoleten
Pied Flycatcher ♂ first-year

- belina na 6. letalnem peresu
white on 6th wing-feather
- belina na 2. repnem peresu
white on 2nd tail-feather
- črno nadrepno perje
black upper tail-coverts
- bela zajeda na srednjem terciarnem peresu
white notch on middle tertial

Črnoglavi muhar ♀ prvoletna
Pied Flycatcher ♀ first-year

- belina na 6. letalnem peresu
white on 6th wing-feather
- belina na 2. repnem peresu
white on 2nd tail-feather
- sivorjavo nadrepno perje
greyish-brown upper tail-coverts
- bela zajeda na srednjem terciarnem peresu
white notch on middle tertial

Summary

The author compares the autumn plumage of Pied and Collared Flycatcher according to their sex and age. The two Flycatchers clearly differ in hand due to the position of whiteness on their wing- and tail-feathers: Pied Flycatcher's appears on the 5th primary and 2nd tail-feather, Collared Flycatcher's on the 5th, 4th or even 3rd primaries and on the 3rd tail-feather.

Fotografije: P. Grošelj

Peter Grošelj, 65281 Spodnja Idrija 53

Sove Zgornje Pivke Owls of Zgornja Pivka

SLAVKO POLAK

Obravnavano področje Zgornje Pivke, južna polovica kvadranta 05/44 (UTM-VL-45) zajema vasi Zagorje, Knežak, Bač, Koritnice ter okoliške gozdove in polje. V delu je zajet tudi sam rob snežniške planote pri vasi Šembije oz. zaselku Podtabor, ki se s tektonsko prelomnico strmo spušča v ilirskobistriško kotlino.

Prav po sredini obravnavanega območja poteka meja med submediteranskim in dinarskim območjem fitogeografske razdelitve Slovenije, kar se odraža v značilnih združbah gozdov.

Osrednji del pripada biomu submediteransko-jadranskih gozdov. Le-te predstavlja združba hrasta in črnega gabra (*Quercus ilex*), ki pa je bila v preteklosti močno izsekana in zaradi ostrejših klimatskih razmer in visoke nadmorske višine zavzema le južna, prisojna pobočja vzpetin. Osojna, hladnejša in bolj vlažna pobočja poraščajo uspešno naseljeni sestoji črnega bora (*Pinus nigra*). Vzhodni del južne polovice kvadranta, že tako imenovani snežniški gozdovi, nad 1000 metri nadmorske višine, pripada biomu evropskih pretežno iglastih gozdov borealnega tipa z združbo jelovo-bukovih gozdov (*Abies-fagetum dinaricum*), ki v mraziščih

in umetnih nasadih vsebuje čiste sestoje smreke (*Picea alba*).

Prispevek je plod večletnega zanimanja za sove na tem področju. Podatki temeljijo na opazovanju, registraciji oglašanja sov, ki je bilo pogosto izzvano s predvajanjem posnetka oglašanja sov, predvsem za veliko uharico pa sem upošteval tudi najdbo izbljuvka. Nekaj starejših opažanj in pripovedovanj domačinov ni podkrepjenih z datumom.

VELIKA UHARICA *Bubo bubo* je vrsta z velikim teritorijem in se pojavlja po celem obravnavanem območju, gnezdi pa v stenah tektonskega preloma, ki se vleče od Pivke do Ilirske Bistrice.

Prvič sem veliko uharico slišal nad zaselkom Podtabor 16. 3. 1984. Kasneje sem s kasetofonskim posnetkom samca velike uharice večkrat izzval. Zanimivejši podatki so: 24. 3. 1984, ko me je na istem mestu, na predvajanje posnetka oglašanja lesne sove, začel obletavati par velikih uharic, ki sta se svarilno oglašali. 14. 4. 1984 sem pod izpostavljenim kamnom na vrhu sten našel poleg izbljuvkov še krokarjevo nogo (krokar je tisto leto v istih stenah tudi gnezdil) in dve koži ježa. 20. 4. 1984 se je samec začel